

education

DEPARTMENT: EDUCATION
MPUMALANGA PROVINCE

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V1

JUNIE 2015

GRAAD 12

MEMORANDUM

PUNTE: 80

Hierdie memorandum bestaan uit 09 bladsye.

AFDELING A: KYK- LEESBEGRIP**NASIEN VAN LEESBEGRIP:**

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepeenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepeenaliseer.
2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.
4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING/LUG JOU MENING-vrae word net die rede/motivering/aanhaling bepunt.
5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
7. Aanvaar die dialektiese variasie.
8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is, by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A**VRAAG 1****TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL**

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	VLAK
1.1	<ul style="list-style-type: none"> • jakkals se gehuil • die hout wat skiet in die vuur • wind wat fluit (Enige EEN)	1	1
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Hul het al ver gestap , daarom is hul spiere moeg. EN • Die grondpad wat hul stap is stowwerig, dus is hulle (klere) vuil. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	3
1.3	10 (tien) dae	1	1
VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	VLAK

1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Sy/hy is belsuiteloos. • Sy/hy (emosies) is deurmekaar. • Sy/hy is bly dat die fisiese stap amper verby is, maar sy/hy wil nie na die realiteit terug keer nie. (Enige EEN)	1	4
1.5.1	Figuurlik.	1	3
1.5.2	<ul style="list-style-type: none"> • Die pad is lank. • Die pad is klipperig en het baie hobbels of gate. • Die pad is nie goed vir 'n mens se motor se bande nie. • 'n Mens se motor se bande kan verniel op die pad of kry skade. (Enige soortgelyke antwoord)	1	2
1.6	Machadodorp / Middelpos / Kroonstad (Enige TWEE)	2	3
1.7	<ul style="list-style-type: none"> • Enige iemand kan die staptoer/tog aanpak jou ouderdom maak nie saak nie/speel nie 'n rol nie. • Jonk en oud kan die staptog aanpak/voltooi/geniet. (Enige soortgelyke antwoord)	1	3
1.8	Otter / Camino de Santiago / Amatola / Appalachiese / Annapurna-roete / (Enige TWEE)	2	2
1.9	B hulle eerste groot roete aanpak.	1	3
1.10	Hul moes 05:00 elke oggend opstaan.	1	1
1.11	Onwaar <ul style="list-style-type: none"> • “snerpend koud” • Soort koue” 	1	2
1.12	Ja. Daar is geen misdaad nie. Slegs vrede, varslug en stilte.	1	5
1.13	<ul style="list-style-type: none"> • Hy is moeg gestap / neem 'n blaaskans. • Dit is baie warm / hul wil in die koelte lê. • Hy bewonder die natuur / wolke / soek reënwolke. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.14	Die landskap is effens groener ✓ en soggens is die tent klam .✓	2	2
1.15	<ul style="list-style-type: none"> • “die kraal is in sig” • “Daar’s slegs 75km oor” • “Hul is amper by die eindpunt” 	1	3

1.16.	Hy is bly want die staptog is amper verby / einde is in sig / amper klaar / EN Hy is depressief want nou moet hy terugkeer na realiteit / regte wêreld.	2	5
1.17	Dit was eens 'n hotel, tronk en selfs 'n hospitaal in die Anglo-Boereoorlog.	1	5
1.18	Ja. Dit sal 'n belewenis/avontuur/lekker wees. OF Nee. Ek hou nie van stap/natuur/kamp nie.	1	4
SUBTOTAAL		[24]	

TEKS B : HOU JOU LYF COWBOY			
1.19	C / R 388 300 B / R 364 200 A / R 327 700	1	2
1.20	<ul style="list-style-type: none"> • Die teksstyl is anders/verskil/groter van die res. • Dit is in vetgedruk en die ander kolomme nie. (Enige TWEE)	2	3
1.21	C 1.6 Diesel het 5.3 l/100km	1	3
1.22	<ul style="list-style-type: none"> • Eienaars gebruik hul viertrekvermoëns min. • Die baksteen lyfie is nie meer aanloklik nie. (Enige EEN)	1	3
1.23	<ul style="list-style-type: none"> • Satellietnavigasie • Verhitte sypieeltjies • 360° kameras (Enige EEN)	1	3
SUBTOTAAL		[6]	
TOTAAL AFDELING A		30	

AFDELING B:**VRAAG 2 – OPSOMMING****TEKS C: WENKE OM DIE REGTE SAK VIR JOU STAPTOER TE KIES****NASIEN VAN DI OPSOMMING**

Die opsomming word soos volg nagesien:

PUNTETOEKENNING:

- 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
- 3 punte vir taal
- Puntetotaal: 10

VERSPREIDING VAN TAALPUNTE INDIEN LEERDER NIE DIREK AANGEHAAL HET NIE:

- 1-3 feite korrek: ken 1 punt toe
- 4-5 feite korrek: ken 2 punte toe
- 6-7 feite korrek: ken 3 punte toe

PUNTETOEKENNING INDIEN LEERDER WEL DIREK AANGEHAAL HET:

- 6 – 7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
- 1 – 5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

Punte word NIE afgetrek as leerder nie getal woorde aangedui het nie. Indien die getal woorde oorskry word, merk tot by die laaste sin voor oorbodige woorde en ignoreer die res.

LEESSTUK		HOOFGEDAGTE
<p>Sak groottes Daar bestaan talle tipe sakke vir talle gebruike, meeste kan in die volgende katagorieë ingedeel word: Dagsakke, Naweeksakke, Rugsakke, Canyonsakke, Babasakke, Buiteraam-rugsak en 'n binneraam-rugsak. Dit is belangrik om te weet watter doel elke sak het; dit bepaal watter sak jy koop.</p>		
<p>Dagsakke Dagsakke word gewoonlik gebruik op eendag roetes. Dagsakke kan gedeel word tussen nie meer as drie mense nie, en hou gewoonlik middagetes, verversings, reënjasse, eetgerei, biltong, verkyker en 'n voëlboek.</p>	1	Die dagsak is praktise vir eendag roetes.
<p>Naweeksakke Daar is nie 'n groot verskil tussen naweek- en rugsakke, behalwe die inhoudsmaat nie. Onthou dat mense oor 'n naweekstap nie noodwendig ligter dra as op 'n vyfdag roete nie.</p>	2	Die naweeksak het 'n groter inhoudsmaat as die rugsak.
<p>Rugsakke Die rugsak is die "Crème da la Crème" van alle sakke. Die keuse wat mens hier maak, is vergelykbaar met die verskil tussen Syang Yohng Musso en 'n Land Rover. Rugsakke word gebruik vir roetes van 1-21 dae.</p>	3	Die rugsak is die beste keuse.
<p>Canyon sakke Canyon sakke is 'n evolusie van die rugsak aangepas vir nou plekke. Die sak is smal en lank, en word meestal gebruik wanneer in dunner rotsskeure geklim word, en mense wat grotte ontdek.</p>	4	Die Canyon sak is perfek vir grotte ontdek.
<p>Babasakke Selfs baba kan nou gaan stap, danksy 'n slim patent wat 'n stoeltjie monteer op die buiteraam rugsak patent en dit het selfs 'n ingeboude dakkie.</p>	5	Die sak is vir die familie geskik.
<p>Buiteraam-rugsak Die buiteraam-rugsak is nie sleg nie, maar op moeilike terrein, byvoorbeeld die Drakensberge, is balans uiters belangrik en kan 'n buiteraam-rugsak gevaarlik wees.</p>	6	Die Buiteraam-rugsak is gevaarlik en kan jou balans affekteer.
<p>Binneraam-rugsak Dit is duurder maar kan 'n swaar vrag dra en is goeie kwaliteit.</p>	7	Die Binneraam-rugsak is beter vir swaarder vragte.

TOTAAL AFDELING B : 10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN –KONVENSIES

NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN –KONVENSIES

1. Spelling:

- Een-woord-antwoorde moet korrek gespel word.
- By volsin-antwoorde word verkeerde spelling geenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
- Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.

2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.

3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is by 'n meervoudigekeuse-vraag.

VRAAG 3**TEKS D: ADVERTENSIE**

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	VLAK
3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Die datum is vetgedruk. • Die woorde/maande is in hoofletters. • Dit is in groot letters gedruk. • Dit is in 'n ligter kleur as die agtergrond teks. (Enige EEN)	1	6
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Dit manipuleer jou om by die teks betrokke te raak. • Dit betrek die leser. • Dit trek jou aandag. (Enige EEN)	1	6
3.3	ek	1	1
3.4	splinternuwe	1	1
3.5	ontspan	1	1
3.6	B (ei)	1	3
3.7	besoek / bekyk / besigtig / (Enige EEN)	1	3
3.8	baie / verskeie / talle /	1	4
3.9	Ja. Ek hou van kamptoebehore/kamp. / Ek hou daarvan om na 'n skou toe te gaan. OF	1	6

	Nee. Ek hou nie van kamp nie. / Ek hou nie daarvan om 'n skou by te woon nie.		
	SUBTOTAAL	[10]	

VRAAG 4 : STROKIESPRENT**TEKS E****LOUIS DIE LAEVELD LEEU**

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK VLAK
4.1	A die leser se aandag te vestig op dit wat gaan volg.	1	2
4.2	Ek het 'n groot puisie op my ken . / 'n Hokkiebal het my op my ken getref. / (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
4.3	<ul style="list-style-type: none"> Die bobbejaan se seun het nie 'n goeie geheue / verstand nie. Die bobbejaan se seun sukkel om woorde te onthou / hy is nie baie slim nie / hy is dom. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
4.4	<ul style="list-style-type: none"> Dit is met 'n uitroepteken beskryf / hoofletters / die letters is baie groter as in die ander praatborrels. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
4.5	Die bobbejaan sê vir Louis dat sy (√) seun die hoofrol in 'n toneelstuk het (√).	2	3
4.6	Dogter / meisie /meisiekind	1	2
4.7	<ul style="list-style-type: none"> Dit word beklemtoon deur die gebruik van 'n uitroepteken. Die feit dat dit hoofletters is. 	1	4
4.8	<ul style="list-style-type: none"> Die bobbejaan staan en praat / hy kon nie wag om die nuus aan sy vriend oor te dra nie. Dis die eerste ding wat hy vir Louis sê. / Sy gesig lyk opgewonde a.g.v. sy groot oë en sy oop mond / (Enige EEN)	1	4
4.9	Ja. Sy pa is ook 'n bobbejaan en swaai ook rond aan takke.	1	6
	SUBTOTAAL	[10]	

VRAAG 5: ARTIKEL EN PRENT**5.1 TEKS F: lewers op dag 3**

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	VLAK
5.1.1	hoofs.	1	1
5.1.2	Drie	1	1
5.1.3	Coenie het droogweg gesê: "Ons (√) bly (√) op 'n onherbergsame plek.	2	3
5.1.4	Smal/ nou/ knap/ beperk/ klein/ nougeset/ skraps	1	1
5.1.5	Ek buk om my tent toe te rits.	1	3
5.1.6	Geëet	1	1
5.1.7	Niks in die streek is pure woestyn nie.	1	3
5.1.8	Gisteraand het ons langs 'n verlate huis op die plaas Witkloof gekamp.	1	3
5.1.9	Suid – Afrikaners	1	1
5.1.10	Ek het vir die eerste keer 'n nonnetjies uil gesien toe ek 5(vyf) jaar oud was.	1	3
5.1.11	Die Karoo is dikwels besoek deur haar vriende.	1	5
5.1.12	Tjank 'n jakkals iewers?	1	3
5.1.13	C (kyk)	1	1
	SUBTOTAAL	[14]	

VRAAG 5.2: PRENT**TEKS G**

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	VLAK
5.2.1	voete	1	1
5.2.2	koelhouer	1	1
5.2.3	vlakke	1	1
5.2.4	skaduwee	1	1
5.2.5	oop	1	1
5.2.6	blasé	1	1
	SUBTOTAAL	[6]	

TOTAAL AFDELING C : 40**GROOTTOTAAL : 80**